

Rozvod - Taliansko

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.
Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [it](#).

OBSAH

- 1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?
- 2 Aké sú dôvody na rozvod?
- 3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:
 - 3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)
 - 3.2 rozdelenie majetku manželov
 - 3.3 maloleté deti manželov
 - 3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?
- 4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?
- 5 Aké sú podmienky rozluky?
- 6 Aké sú právne dôsledky rozluky?
- 7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?
- 8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?
- 9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?
- 10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?
- 11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?
- 12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?
- 13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?
- 14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?
- 15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?
- 16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

V právnych predpisoch sú stanovené právne požiadavky na rozvod (pozri oddiel 2). Súd musí overiť, či boli splnené právne požiadavky na vydanie príkazu na rozvod.

Toto overenie sa musí vykonať aj v prípade, ak obaja manželia podajú spoločný návrh na rozvod manželstva. Dohoda manželov nie je sama osebe dôvodom na rozvod – v skutočnosti teda v Taliansku neexistuje rozvod na základe vzájomného súhlasu: súd musí vždy zistiť skutkový stav, na ktorom je založený návrh, aby mohol povoliť rozvod.

Ak bolo manželstvo uzavreté podľa občianskeho zákonníka, rozvodom zanikne. Ak účastníci konania uzavreli manželstvo v kostole a manželstvo je riadne zaznamenané v občianskom registri narodení, manželstiev a úmrtí, rozvod ukončí jeho účinnosť z hľadiska občianskeho práva. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Zdroje: zákon č. 898 z 1. decembra 1970 zmenený zákonom č. 436 z 1. augusta 1978 a zákonom č. 74 zo 6. marca 1987.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Ktorýkoľvek z manželov môže podať návrh na rozvod z ktoréhokoľvek z nasledujúcich dôvodov:

1. ak je po svadbe druhý manžel odsúdený právoplatným rozsudkom za mimoriadne závažný trestný čin, ktorý spáchal pred svadbou alebo po nej, konkrétne:

odsúdený na doživotie alebo na trest odňatia slobody dlhší ako 15 rokov, ktorý môže byť súčtom viacerých trestov, za úmyselné trestné činy s výnimkou politických trestných činov alebo trestných činov spáchaných z „motívov osobitnej morálnej a spoločenskej hodnoty“ (*motivi di particolare valore morale e sociale*),

odsúdený na trest odňatia slobody za krvismilstvo (oddiel 564 Trestného poriadku) alebo sexuálne trestné činy podľa oddielu 609a (pohlavné zneužitie), 609c, 609d alebo 609g (ktoré boli vložené zákonom č. 66 z roku 1996),

odsúdený na trest odňatia slobody za vraždu syna alebo dcéry alebo za pokus o vraždu manželky alebo syna alebo dcéry,

odsúdený na trest odňatia slobody, ak bol uznaný vinným v dvoch alebo viacerých prípadoch ťažkého ublíženia na zdraví, neplnenia povinností vyživovania rodiny, zlého zaobchádzania v rodine alebo s maloletými deťmi alebo neprimeraného vplyvu na duševne nespôsobilé osoby s výnimkou prípadov, keď navrhovateľ rozvodu bol takisto usvedčený ako spolupáchateľ trestného činu alebo keď pár obnovil spolužitie,

2. v prípadoch, keď:

druhý manžel bol zbavený obvinení z trestných činov krvismilstva alebo pohlavného zneužitia uvedených v bodoch 1b) a c), ak súd zistí, že odporca nie je schopný pokračovať v živote s rodinou alebo sa k nej vrátiť,

pár bol odlúčený v konaní o rozluke – buď na základe vzájomného súhlasu, alebo na návrh jedného z účastníkov konania – aspoň tri roky predtým, ako sa dostavili pred súd,

trestné konanie v súvislosti s niektorým z trestných činov uvedených v bodoch 1b) a c) bolo prerušené, pretože trestný čin bol premlčaný, ale rozvodový súd zistí, že trestný čin ako taký by inak viedol k trestnej zodpovednosti,

trestné konanie v súvislosti s trestným činom krvismilstva skončilo zistením, že neexistuje trestná zodpovednosť, pretože čin nevyvolal „verejné pohoršenie“,

druhý manžel, ktorý je cudzím štátnym príslušníkom, získal rozhodnutie o anulovaní alebo zániku manželstva v zahraničí alebo uzavrel nové manželstvo v zahraničí,

manželstvo nebolo naplnené,

jeden z manželov si oficiálne zmenil pohlavie: v tomto prípade môže návrh na rozvod podať buď osoba, ktorá si zmenila pohlavie, alebo druhý z manželov.

Na záver možno konštatovať, že okrem „trestnoprávných“ vecí (medzi ktoré patria okrem usvedčenia zo závažných trestných činov vecí, v ktorých je osoba zbavená obvinenia z dôvodu zníženej zodpovednosti, vecí, v ktorých je trestný čin premlčaný, a prípady krvismilstva, keď chýba objektívna požiadavka na trestnú zodpovednosť) možnými dôvodmi na rozvod sú: rozlučka, anulovanie, zánik alebo nové manželstvo uzavreté druhým manželom v zahraničí a nenaplnenie manželstva alebo zmena pohlavia.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Dôsledky rozvodu sú tieto:

Po prvé, zanikne manželský vzťah: obaja bývalí manželia sa vrátia do slobodného stavu a môžu znova uzavrieť manželstvo.

Žena stratí priezvisko manžela, ak si ho pridala k svojmu priezvisku. Na základe návrhu však súd môže žene povoliť nechať si okrem vlastného priezviska aj priezvisko manžela, ak sa preukáže, že to je v jej záujme alebo v záujme detí z dôvodov, ktoré si zasluhujú ochranu.

Rozvodom sa neprerušia nepokrvné príbuzenské väzby a najmä nezaniká prekážka manželstva na základe nepokrvného príbuzenstva v priamej línii (oddiel 87 ods. 4 občianskeho zákonníka).

Zahraniční manželia nestratia štátne občianstvo, ktoré manželstvom získali.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Rozvodom zaniká spoločný majetok nadobudnutý podľa zákona (*comunione legale*, ktorý zahŕňa všetky nákupy manželov uskutočnené spoločne alebo samostatne počas manželstva okrem osobných položiek uvedených v oddiele 179 občianskeho zákonníka), ako aj všetky peňažné prostriedky vyčlenené na potreby rodiny (*fondo patrimoniale*). Tieto peňažné prostriedky však budú aj naďalej existovať, kým deti nedosiahnu plnoletosť. Rozvod nemá žiadny vplyv na spoločný majetok, na ktorý sa vzťahujú iné dojednania (*comunione ordinaria*, napríklad majetok získaný pred manželstvom pomerným dielom alebo počas manželstva v prípade, že v čase uzavretia manželstva bolo dohodnuté, že manželia budú mať oddelený majetok (*separazione dei beni*)): spojenie týkajúce sa spoločného majetku tohto druhu môže zaniknúť na základe návrhu jedného z manželov.

Rodič, ktorý žije s maloletým dieťaťom, môže získať právo žiť v byte bývalého páru, ak to je v záujme dieťaťa.

3.3 maloleté deti manželov

Súd, ktorý rozhoduje o rozvode, prizná striedavú výchovu maloletých detí. Len vo výnimočných prípadoch dostane deti do výlučnej starostlivosti jeden z rodičov. Súd takisto stanoví pravidlá v súvislosti s časom, ktorý majú maloleté deti stráviť s rodičom, s ktorým nebývajú. Vydá aj pokyny týkajúce sa správy majetku detí a stanoví príspevok na výživné maloletého dieťaťa, ktorý sa má vyplácať rodičovi, s ktorým dieťa býva.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

V rámci rozhodnutia o rozvode súd na návrh účastníka konania nariadi pravidelné vyplácanie výživného účastníkovi konania, ktorý nemá dostatočné prostriedky alebo ktorý nie je schopný zaobstarať si ich z objektívnych dôvodov. Povinnosť platiť výživné zanikne, keď príjemca znova uzavrie manželstvo. Ak sa na tom účastníci konania dohodnú, výživné sa môže vyplatiť ako jedna transakcia prevodom práva vlastníctva nehnuteľnosti na prijímajúceho manžela (viac informácií nájdete v časti „Nároky týkajúce sa výživného – Taliansko“).

Manželia, ktorí nezaplatia výživné v prípade rozluky alebo po rozvode, sa dopustia trestného činu odmietnutia pomoci rodine (oddiel 570 Trestného poriadku).

Platia aj ďalšie pravidlá. Manžel, ktorý je rozvedený, ale neuzavrel znovu manželstvo, a ktorý má nárok na výživné, má nárok aj na podiel na akomkoľvek odškodnom vyplatenom druhému manželovi. V prípade úmrtia bývalého manžela má pozostalý bývalý manžel nárok na pozostalostný dôchodok alebo na podiel na tomto dôchodku spolu so všetkými následnými pozostalými manželmi, ako aj na vyplatenie sumy z majetku zosnulého, ak je vo finančnej núdzi. Zákonom sa takisto umožňuje manželovi, ktorý má nárok na výživné, zapísať si súdnu hypotéku alebo požiadať o zabavenie majetku manžela, ktorý je povinný platiť výživné.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Rozluka znamená, že zákon už nevyžaduje od manželov, aby žili spolu. Samotná rozluka *de facto* nemá žiadny účinok (s výnimkou situácií, ktoré nastali pred prijatím reformného zákona č. 151 z roku 1975).

Rozlukou sa manželstvo neruší, ale oslabuje sa.

Rozluka sa môže uskutočniť na príkaz súdu alebo na základe vzájomného súhlasu.

Zdroje: *hmotnoprávne pravidlá sú stanovené v občianskom zákonníku (oddiel 150 a nasl.; v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa dedičstva si pozrite oddiely 548 a 585).*

5 Aké sú podmienky rozluky?

Rozluka – teda odlúčenie na príkaz súdu – si vyžaduje stanovenie, že manželia už nie sú schopní žiť spolu.

V prípade splnenia tejto podmienky súd vydá rozhodnutie o rozluke na návrh jedného z dvoch manželov, a to aj proti želaniu druhého manžela.

Vo výnimočných prípadoch súd môže určiť zodpovednosť jedného z manželov za rozluku: to má vplyv na priznanie výživného počas rozluky a po rozvode, ako aj na dedičské práva. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Rozluka na základe vzájomného súhlasu je založená na dohode medzi manželmi, ale stane sa účinnou až po schválení súdom, ktorý je zodpovedný za zabezpečenie toho, aby dohoda uzavretá medzi manželmi spĺňala prvoradé záujmy rodiny. Najmä v prípade, keď dohoda týkajúca sa starostlivosti o deti nie je v záujme detí, súd znova zvolá účastníkov konania a nariadi potrebné zmeny. Ak účastníci konania tieto zmeny nevykonajú, súd môže odmietnuť schváliť rozluku.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Osobné vzťahy: rozlukou (na príkaz súdu alebo na základe vzájomného súhlasu) zaniká požiadavka na všetky formy pomoci spojené so spoločným životom. Zaniká aj domnienka otcovstva. Manželka nestratí priezvisko manžela, ak si ho pridala k svojmu priezvisku, ale súd jej môže na návrh manžela zakázať jeho používanie, ak také používanie môže manželovi spôsobiť vážne škody. Podobne súd môže manželke povoliť nepoužívať priezvisko manžela, ak by jej to spôsobovalo ujmu.

Vlastníctvo spoločného majetku: rozlukou zaniká spoločný majetok získaný podľa zákona (*comunione legale*).

Rodičovské práva a povinnosti: súd, ktorý rozhodne o rozluky, rozhodne aj o starostlivosti o všetky maloleté deti a stanoví výšku výživného na dieťa vyplácaného rodičom, s ktorým dieťa nebýva (alebo vo výnimočných prípadoch výlučnej starostlivosti rodičom, ktorému nie je priznaná starostlivosť). Pokiaľ ide o priznanie práva žiť v rodinnom byte, prednosť má rodič, ktorý žije s dieťaťom (viac informácií nájdete v časti „Starostlivosť o dieťa a práva na návštevu“).

Povinnosť platiť výživné: súd na požiadanie prizná manželovi, ktorý nie je zodpovedný za rozluku, právo na výživné od druhého z manželov, ak prvý manžel nemá dostatok nezávislých prostriedkov. Manžel v núdzi má stále nárok na výživné, t. j. na pravidelnú sumu potrebnú na živobytie, aj vtedy, keď je zodpovedný za rozluku (viac informácií nájdete v časti „Nároky týkajúce sa výživného – Taliansko“).

V prípade rozvedených párov platí výslovné ustanovenie o automatickej úprave platby výživného podľa inflácie. Na základe judikatúry sa toto pravidlo rozšírilo aj na odlúčené páry.

Opatrenia uvedené v súdnom príkaze o starostlivosti o deti a výpočet výšky výživného na deti a manžela sú otvorené následným zmenám. Neplatenie výživného je trestný čin podľa oddielu 570 Trestného poriadku.

Rozluka so zodpovednosťou a bez nej: odlúčení manželia, ktorí nie sú zodpovední za rozluku, majú aj naďalej rovnaké dedičské práva ako manželia, ktorí nie sú odlúčení.

Manželia zodpovední za rozluku majú nárok na výživné len z majetku zosnulého, a to len vtedy, keď v čase dedičského konania mali nárok na výživné od zosnulého manžela (oddiely 548 a 585 občianskeho zákonníka).

Ďalšie účinky: v prípade nedodržania príkazu na rozluku vzniká nárok na zápis súdnej hypotéky, pričom na návrh osoby, ktorá má tento nárok, môže súd nariadiť zabavenie majetku zodpovedného manžela alebo vydať príkaz na zrážky z platu.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Podľa oddielu 117 a *nasl.* občianskeho zákonníka existuje množstvo rôznych prípadov, v ktorých môže byť manželstvo vyhlásené za neplatné. Najlepším postupom je preskúmať dôvody neplatnosti a rozhodné právo v jednotlivých prípadoch.

Manželstvo je neplatné, ak je narušené jedným z nedostatkov stanovených zákonom, ale priznania existencie tohto nedostatku je nutné sa dovolať podaním návrhu na súd.

Návrh na anulovanie manželstva sa neprenáša na dedičov, pokiaľ sa už nečaká na rozsudok. Na konaní sa zúčastňuje prokurátor.

Zdroje: hmotnoprávne pravidlá sú uvedené v oddieloch 117 – 129a občianskeho zákonníka.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo môže byť neplatné z ktoréhokoľvek z týchto dôvodov (oddiel 117 a *nasl.* občianskeho zákonníka):

1. Jeden z manželov bol stále v predchádzajúcom manželstve: neplatnosť je absolútna a nepremičateľná; návrh môže podať ktorýkoľvek z manželov, priamy príbuzný vo vzostupnej línii, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom.
2. *Impedimentum criminis*: manželstvo uzavreli dvaja ľudia, z ktorých jeden bol usvedčený z vraždy alebo pokusu o vraždu druhého z manželov; *neplatnosť* je absolútna a neodstrániteľná a môže sa jej dovolávať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom.

3. Manželstvo nemožno uzavrieť v prípade duševnej choroby jedného z manželov; príkaz potvrdzujúci túto chorobu môže byť vydaný aj po svadbe, ak sa preukáže, že choroba existovala v čase svadby; manželstvo môže napadnúť poručník, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom.
4. Jeden z manželov nebol duševne spôsobilý (*incapacità naturale*); manželstvo môže napadnúť ten z manželov, ktorý napriek tomu, že nemá osvedčenie o nespôsobilosti, preukáže, že do manželstva vstúpil v stave duševnej nespôsobilosti. Návrh nemožno podať, ak pár žil spolu viac ako rok odtedy, ako navrhovateľ znova získal svoje duševné schopnosti.
5. Jeden z manželov bol neplnoletý; návrh môže podať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo rodičia; právo maloletého dieťaťa na podanie žiadosti uplynie jeden rok od dosiahnutia plnoletosti.
6. Medzi manželmi boli väzby pokrvného príbuzenstva, nepokrvného príbuzenstva, osvojenia alebo afiliácie; tohto dôvodu neplatnosti sa môže dovolávať ktorýkoľvek z manželov, prokurátor alebo akákoľvek osoba s oprávneným záujmom s výnimkou prípadov, keď od svadby uplynul rok alebo viac a keď v danej veci mohlo byť získané povolenie na uzavretie manželstva napriek väzbám.
7. Nátlak, strach a omyl: súhlas bol získaný pod nátlakom alebo v dôsledku mimoriadne vážneho strachu z udalostí, ktoré tento manžel nemohol ovplyvniť; alebo došlo k zámene totožnosti alebo k omylu v súvislosti so zásadným osobnostným predpokladom druhého z manželov podľa oddielu 122 občianskeho zákonníka; návrh môže podať ten z manželov, ktorého súhlas bol chybný z jedného z týchto dôvodov, pokiaľ manželia nežili spolu jeden rok od momentu ukončenia hrozby násillia alebo zdroja strachu alebo od zistenia omylu.
8. Fingované manželstvo: toto manželstvo môže napadnúť ktorýkoľvek z manželov v prípade, že pri uzavretí manželstva sa dohodli, že nespĺnia povinnosti alebo si neuplatnia práva z neho vyplývajúce. Návrh na anulovanie sa musí podať v priebehu jedného roka od svadby; nie je možné ho podať, ak manželia po svadbe žili spolu ako manžel a manželka, aj keď len krátko.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Ak manželia konali v dobrej viere (t. j. pri uzavretí manželstva nevedeli o prekážke), manželstvo sa považuje za platné až do anulovania a anulovanie je účinné až od okamihu vydania príslušného príkazu [zásada „domnelého manželstva“ (*matrimonio putativo*)]. Deti narodené alebo počaté počas manželstva sa považujú za manželské, preto sa na ne vzťahujú pravidlá, ktorými sa riadi rozluka párov s deťmi.

Súd môže takisto jednému z manželov nariadiť pravidelné platby druhému z manželov počas maximálne troch rokov, ak druhý z manželov nemá dostatočné prostriedky a neuzavrel znova manželstvo.

Ak iba jeden z manželov konal v dobrej viere, manželstvo je účinné v prospech tohto manžela a prípadných detí. Manžel, ktorý nekonal v dobrej viere, musí zaplatiť spravodlivé odškodné zodpovedajúce výživnému za obdobie troch rokov, ako aj ďalšie výživné, ak neexistuje žiadna iná osoba, ktorá by mala povinnosť platiť výživné.

Ak ani jeden z manželov nekonal v dobrej viere, manželstvo je účinné s ohľadom na deti, ktoré sa narodili alebo boli počaté počas manželstva, pokiaľ nejde o anulovanie na základe dvojženstva alebo krvismilstva; deti narodené v manželstve, ktoré bolo anulované z dôvodu dvojženstva, môžu získať postavenie biologických detí s uznaným otcovstvom.

Dobrá viera sa predpokladá a musí existovať len v čase svadby.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Neexistujú žiadne ustanovenia pre alternatívne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu (alebo rozluky). Účastníci konania majú voľný prístup k službám rodinnej mediácie ako pomôcke v snahe dosiahnuť dohodu o opatreniach v súvislosti so starostlivosťou o dieťa.

Môžu prijať aj spoločné finančné opatrenia na výživu detí a druhého z manželov.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Pravidlá konania o rozvod manželstva platia *mutatis mutandis* aj na konania o rozluke. V menšej miere sa uplatňuje oddiel 706 a *n asl*. Občianskeho súdneho poriadku.

Konanie má formu osobitného vyšetrovacieho konania, na ktoré sa vzťahujú odlišné pravidlá ako na bežné konanie, a to najmä v predbežnej fáze (v podstate ide o dvojfázový proces: zmierovacia fáza a fáza vyšetrovania a súdneho konania).

Príslušnosť: príslušný súd je všeobecný súd (*tribunale*) so senátom v mieste posledného spoločného bydliska manželov alebo v akomkoľvek inom mieste uvedenom v zákone (oddiel 706 Občianskeho súdneho poriadku), alebo v prípade, že nie je možné

spojiť sa s odporcom alebo odporca má bydlisko v zahraničí, v mieste bydliska alebo domicilu navrhovateľa. V prípade, že obaja účastníci konania žijú v zahraničí, vec môže prejednať akýkoľvek súd v krajine. Ak ide o rozvod na základe vzájomného súhlasu, manželia si môžu vybrať miesto bydliska alebo domicilu ktoréhokoľvek z nich.

Konanie: Návrh na rozvod má formu návrhu na súd (*ricorso*), ktorý sa podá v kancelárii úradníka príslušného súdu. Všetky podporné dokumenty sa musia priložiť k návrhu, ale môžu sa vytvoriť aj na pojednávaní. Navrhovateľ je zodpovedný za zabezpečenie oznámenia návrhu a príkazu predsedajúceho sudcu, ktorým sa stanovuje dátum výsluchu manželov, druhému z manželov. Ak je pokus o zmiernosť počas prvého pojednávania neúspešný, predsedajúci sudca vydá prechodné opatrenia v záujme manželov a ich detí a stanoví dátum pojednávania na prvostupňovom súde, ktorý preskúma vec v súlade so všeobecnými pravidlami dokazovania.

Rozvod na základe spoločného návrhu: Spoločný návrh vyžaduje, aby manželia súhlasili s rozvodom i s podmienkami týkajúcimi sa ich detí a finančných vzťahov. Konanie je zjednodušené.

Zdroje: zákon č. 898 z roku 1970 v znení zmien; v prípade rozluky sa uplatňujú aj oddiely 706 – 711 Občianskeho súdneho poriadku.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Existuje možnosť získať bezplatnú právnu pomoc (*patrocinio a spese dello Stato*), a využiť tak právne zastúpenie bez nutnosti uhradiť odmenu právnikovi a iné súdne trovy. Bezplatná právna pomoc je k dispozícii aj pre cudzích štátnych príslušníkov so zákonným pobytom v Taliansku. Podmienky oprávnenosti možno nájsť v zákone č. 1990/217 a v informačnom prehľade o bezplatnej právnej pomoci. Návrhy na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci sa musia predložiť príslušnej advokátskej komore (*consiglio dell'ordine degli avvocati*). Pozrite si webovú lokalitu advokátskej komory (napr. rímskej advokátskej komory) a webovú lokalitu ministerstva spravodlivosti.

Zdroje: zákon č. 217 z roku 1990 zmenený zákonom č. 134 z roku 2001.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Proti príkazu na rozluku, rozvod alebo anulovanie sa možno odvolať. Neprávoplatné rozsudky v konaniach o rozvod manželstva (napr. rozsudky o stave manželov) alebo v konaniach o rozluke (napr. rozsudky o zodpovednosti alebo o vyplácaní výživného) nemožno napadnúť v neskoršej fáze, t. j. spolu s odvolaním proti konečnému rozsudku: musia sa napadnúť v rámci bežných zákonných lehôt.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Uplatňuje sa nariadenie (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003. Umožňuje štandardný postup vo všetkých členských štátoch EÚ.

Uznanie je automatické. Nie je potrebný žiadny osobitný postup na aktualizáciu registra manželstiev, narodení a úmrtí členského štátu po vydaní právoplatného rozsudku o rozvode, rozluke alebo anulovaní.

Ktorákoľvek zo zainteresovaných strán však môže požiadať o vyhlásenie o tom, že zahraničný rozsudok musí alebo nesmie byť uznaný. Osobitné dôvody neuznania sú stanovené v nariadení. Žaloba vo forme návrhu na súd (*ricorso*) sa musí podať na odvolací súd (*corte di appello*) s miestnou príslušnosťou v mieste vykonania rozsudku v súlade s vnútroštátnym právom v Taliansku. Súd rozhodne bez zbytočného odkladu s výsluchom druhej strany alebo bez neho a rozhodnutie oznámi navrhovateľovi.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Ktorákoľvek z účastníkov konania môže napadnúť rozhodnutie o uznaní na odvolacom súde, ktorý vydal rozhodnutie, do jedného mesiaca od jeho oznámenia (do dvoch mesiacov, ak druhý účastník konania má bydlisko v inej krajine). V tejto druhej fáze sa obaja účastníci konania musia vypočuť v súlade s bežnou zásadou kontradiktórnosti, pričom platia bežné pravidlá pre súdne konania.

Proti rozsudku vydanému po napadnutí rozhodnutia o uznaní sa možno následne odvolať na kasačnom súde (pozrite si prílohu k nariadeniu).

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Rozluka a rozvod sa upravuje vnútroštátnymi právnymi predpismi spoločnými pre oboch manželov v čase podania návrhu na rozluku alebo rozvod. V prípade manželov rôznej štátnej príslušnosti sa súd bude usilovať určiť rozhodné právo podľa krajiny, v ktorej pár strávil väčšinu svojho manželského života. Súd môže v tejto súvislosti slobodne uplatňovať opatrenia podľa vlastného uváženia.

V prípade, že zahraničné rozhodné právo neobsahuje ustanovenie o rozluke alebo rozvode, prednosť má talianske právo (oddiel 31 zákona č. 218 z roku 1995), teda *lex fori*. *Treba poznamenať, že talianske právo sa uplatňuje bez ohľadu na to, či navrhovateľ je taliansky štátny príslušník, a talianskeho práva sa môže dovoliavať aj štátny príslušník iného štátu, ktorý žije v zmiešanom manželstve alebo v manželstve dvoch štátnych príslušníkov iného štátu.*

Talianski manželia, ktorí podali návrhy na rozluku alebo rozvod v Taliansku, podliehajú talianskemu právu aj v prípade, že v Taliansku nemajú bydlisko. Manželia odlišnej štátnej príslušnosti podliehajú právu krajiny, v ktorej sa odohráva väčšina ich manželského života. Ak však právne predpisy danej krajiny neobsahujú možnosť rozluky alebo rozvodu, taliansky súd uplatní talianske právo.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 15/10/2018